

Onderwerp: Grondstoffenvisie en afweging PMD-inzameling

Raadsvergadering

Dit vult agendering in, agendapunt Dit vult agendering in
- zie apart besluitblad -

Datum raadsvoorstel

Dit vult agendering in

Bijlage(n)

Dit vult agendering in

Zaaknummer

Dit vult agendering in

Behandeld in commissie

Dit vult agendering in, agendapunt Dit vult agendering in

Portefeuillehouder

wethouder G. Rebel

Informatie bij

Eelco Weyland

E-mail / telefoonnummer

e.weyland@huizen.nl / (035) 528 16 25

Voorstel

1. Besluiten om geen wensen en bedenkingen te uiten bij de voorliggende grondstoffenvisie.
2. Besluiten om geen bedenkingen te uiten bij de voorliggende afweging voor bron- of nascheiding van PMD (plastic, metalen en drinkpakken).
3. Instemmen met de bijgevoegde brief aan het Algemeen Bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek, waarin uw zienwijze ten aanzien van deze onderwerpen is verwoord.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

In het najaar van 2020 hebben de raden van de gemeenten in Gooi en Vechtstreek richting gegeven aan de regionale grondstoffenvisie, die op dat moment in ontwikkeling was. Daarbij werd ook de inzameling van PMD betrokken, in het bijzonder de afweging voor bron- of nascheiding van PMD. De opbrengst van deze raadsconsultatie is verwerkt in de beide documenten die nu voor zienswijze bij uw raad voorliggen, te weten de grondstoffenvisie (bijlage 1) en de afweging voor de PMD-inzameling (bijlage 2).

Argumentatie

1. Grondstoffenvisie

De grondstoffenvisie beschrijft hoe gemeenten in Gooi en Vechtstreek de inzameling en verwerking van (huishoudelijke) afval- en grondstoffen zien en daarmee willen omgaan. De visie is opgesteld in een veranderende context van het afvalbeheer. De klimaatcrisis, het schaarser worden van grondstoffen en de impact van schadelijke stoffen op het milieu en de gezondheid markeren daarbij belangrijke grenzen. Met deze grondstoffenvisie wordt in Gooi en Vechtstreek een eerste stap naar circulair en toekomstbestendig afvalbeheer ingezet.

De belangrijkste elementen van de grondstoffenvisie zijn samengevat op pagina 3 van de visie. U kunt constateren dat de belangrijkste onderdelen die tijdens de raadsconsultatie naar voren zijn gebracht herkenbaar in de visie terugkomen, te weten:

- Het sturen op circulariteit en kwaliteit van de grondstoffen in de grondstoffenketen, in plaats van sec blijven sturen op kwantiteit (afvalscheidingspercentages, kg restafval).
- Niet kiezen voor een systeem met gedifferentieerde afvaltarieven (diftar).

- Het benutten van kansen voor werkgelegenheid en circulaire bedrijvigheid bij het hergebruik van waardevolle producten en materialen.
- In samenwerking met onder meer de VNG en de MRA bij het Rijk lobbyen voor uitbreiding van de producentenverantwoordelijkheid voor consumptiegoederen en verpakkingen, zowel voor de milieuverantwoordelijkheid als voor de kosten daarvan.

Voor twee systeemkeuzes met een grote impact op de lange termijn, te weten diftar en PMD-inzameling (zie punt 2 hieronder), is een verdiepend onderzoek uitgevoerd gedurende de ontwikkeling van de visie. De resultaten van dit onderzoek zijn verwerkt in de nu voorliggende voorstellen.

2. PMD-inzameling: bron- of nascheiding

Bijlage 2 bevat de notitie die ingaat op de afwegingen bij de keuze voor bron- of nascheiding van PMD en het moment waarop die keuze gemaakt wordt. Meer specifiek gaat het om de vraag of het huidige inzamelsysteem van bronscheiding wordt voortgezet, en daarmee samenhangend de huidige contracten voor verwerking van restafval en PMD worden verlengd, of dat vanaf 2023 wordt overgegaan naar een systeem van nascheiding en het daarmee aangaan van nieuwe contracten.

Uit de analyse blijkt de belangrijkste factor bij deze keuze het kosteneffect is. De verschillen in milieuprestaties en dienstverlening tussen bron- en nascheiding zijn veel minder bepalend. Indien medio 2023 zou worden gekozen voor nascheiding, dan betekent dit een extra kostenpost van € 6,3 miljoen, verspreid over een periode van drie jaar. Deze kosten hangen samen met het wegvallen van de inzamelvergoeding vanuit het Afvalfonds, hogere restafvalverwijderingskosten en desintegratie.

Om deze reden wordt voorgesteld om de huidige wijze van PMD-inzameling op dit moment niet te wijzigen. Een nieuw keuzemoment voor de wijze van PMD-inzameling wordt gekoppeld aan het eindigen van het huidige verwerkingscontract van het restafval in juli 2026.

3. Brief aan Algemeen Bestuur Regio Gooi en Vechtstreek

Wij stellen u voor om het Algemeen Bestuur van de Regio Gooi Vechtstreek via de in bijlage 3 opgenomen brief te informeren over uw zienswijze met betrekking tot de grondstoffenvisie en de PMD-inzameling.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Toegankelijkheid

Niet van toepassing.

Alternatieven

1. Grondstoffenvisie

Omdat het landelijke beleid voor huishoudelijk afval formeel nog niet is bijgesteld op de doelen van de circulaire economie, is het alternatief om te wachten met deze grondstoffenvisie totdat het proces van actualisatie van dit landelijke afvalbeleid volledig is doorlopen. De verwachting is echter dat ook landelijk de koers steeds meer zal worden bijgesteld. Zo zal er geen nieuw Landelijk Afvalbeheerplan (LAP4) komen als vervolg op LAP3, maar een Circulair Materialenbeheer Plan. Door nu al in beweging te komen, wordt actief vormgegeven aan de noodzakelijke transitie.

Wel geldt er in deze fase van visievorming de nodige terughoudendheid bij het doen van risicovolle langetermijninvesteringen in nieuwe afvalinzamelsystemen, omdat verwacht wordt dat het nieuwe Rijksbeleid daarover in de toekomst meer duidelijkheid kan geven. Hierbij kan worden gedacht aan financiële prikkels via inzamelvergoedingen voor bepaalde materiaalstromen in het kader van de producentenverantwoordelijkheid (met name verpakkingsmateriaal), het heffen van verbrandingsbelasting op restafval e.d.

2. PMD-inzameling

Het alternatief (vervroegd kiezen voor een systeem van nascheiding) is uiteengezet in bijlage 2, inclusief de overwegingen om daar niet voor te kiezen.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

Niet van toepassing.

Beslistermijn

Er geldt geen wettelijke beslistermijn. In de regio is afgesproken om de voorstellen bij voorkeur voor het zomerreces te behandelen.

Financiële paragraaf

1. *Grondstoffenvisie*

Vaststelling van de grondstoffenvisie heeft op zichzelf geen financiële consequenties. Wel stijgen door marktomstandigheden de uitvoeringskosten bij de GAD. Om deze kostenstijgingen op te vangen worden via de Regiobegroting 2022 bezuinigingsvoorstellen gedaan. Bij het opstellen van de bezuinigingsvoorstellen is rekening gehouden met de in ontwikkeling zijnde grondstoffenvisie.

2. *PMD-inzameling*

Wanneer het voorstel gevolgd wordt, dat wil zeggen dat het huidige systeem van bronscheiding wordt gecontinueerd tot 2026, dan heeft dit geen financiële consequenties.

Het alternatief, het vervroegd kiezen voor nascheiding in 2023, betekent een kostenstijging van € 6,3 miljoen over een periode van 3 jaar vanaf 2023. Dit betekent een kostenstijging bij de GAD van 6% ten opzichte van 2020. Dit komt bovenop een eventuele kostenstijging door de bovengenoemde marktomstandigheden. Kostenstijgingen dienen te worden verwerkt in de afvalstoffenheffing die door de inwoners wordt betaald.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen is een aan de Regio Gooi en Vechtstreek overgedragen taak. Het Algemeen bestuur van de Regio besluit over het beleid met betrekking tot de inzameling. Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Gooi en Vechtstreek hebben raden de gelegenheid tot het indienen van een zienswijze met betrekking tot dit beleid.

Collegeprogramma

Artikel 3.10 (Duurzaamheid)

Begroting

Voorstellen op het gebied van afval- en grondstoffen hebben betrekking op het Programma Ruimtelijke en economische ontwikkeling.

Eerdere besluiten

Uw raad heeft zich op 29 oktober 2020 uitgesproken over enkele hoofdvragen van de grondstoffenvisie, te weten het ontwikkelscenario (aansluiting bij de circulaire economie), gedifferentieerde afvaltarieven (geen diftar), de inzameling van PMD en het benutten van kansen in relatie tot andere maatschappelijke opgaven (werkgelegenheid).

Voorgeschreven procedure

De Algemeen Bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek besluit over de visie en de afweging met betrekking tot de PMD-inzameling nadat het de zienwijzen heeft ontvangen en gewogen. Deze besluiten vinden in het najaar van 2021 plaats.

Kader- en beleidsnota's

- Afvalstoffenverordening Gooi en Vechtstreek
- Milieuprogramma 2021-2025 gemeente Huizen

Evaluatie

De grondstoffenvisie wordt door de GAD na vaststelling vertaald in een uitvoeringsplan. Over de resultaten wordt gerapporteerd via onder meer de jaarrekening van de Regio en de jaarlijkse GAD-meter.

Een moment van evaluatie en afweging doet zich voor in 2026, wanneer de huidige contracten voor PMD en restafval aflopen. Dan wordt een nieuw restafvalcontract aanbesteed, rekening houdend met op dat moment geldende marktprijzen en rijksbeleid.

Bijlagen

- Bijlage 1: Grondstoffenvisie
- Bijlage 2: Memo afweging PMD

Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

Advies raadscommissie

[in te vullen door raadsgriffier]